

LBRIS

We know
books

RĂZVAN BUCUROIU

RĂSPUNS LA NEBUNIA LUMII

Convorbiri duhovnicești cu
PĂRINTELE VALERIAN PÂSLARU

Cuvânt înainte de
† VARSANUFIE,
Arhiepiscopul Râmnicului

Prefață de
RĂZVAN BUCUROIU

 redintei
București

pentru a se afunda în adâncul unei păduri, într-o izolare cvasitotală. Departe de familie, de prieteni, de colegii de scenă, de admiratori. „De ce a plecat, domnule, ce-i trebuia asta, ce n-avea aici?” – întrebarea era pusă repetitiv, obsesiv chiar și de cei care-l cunoșteau – sau păreau că-l cunosc. Am fost, cred, printre pușinii care am zis în sinea mea că Dragoș nu se va mai întoarce. Era evident că un om serios ca el, în deplină maturitate – biologică și artistică, dar în plină tinerețe și efervescență duhovnicească, nu va mai coborî. Niciodată, cel puțin de bună voie. Tocmai de aceea, când am aflat vestea hirotonirii lui, am surâs. Dumnezeu, drăguțul, are gânduri cu noi, gânduri pe care nici nu le putem întrezări, darămite anticipa sau înțelege. [...] Așa și monahul Valerian, care de peste 15 ani se tot afunda în solitudine, în rugăciune, în asceză. Căci hirotonirea aceasta nu are rostul – cred eu – de a-l ține departe de lume. Dimpotrivă...

Cum va fi, ce va fi, nimeni nu știe. Tot ceea ce pot spune eu, ca un umil cronicar al *lucrării văzute* a lui Dumnezeu printre semenii mei, este că drumul vieții lui s-a schimbat. Nu numai al lui, ci al celor dragi ai lui. Din prezent, dar mai ales din *viitor*.

(*Lumea credinței*, septembrie 2014)

Cuprins

Cuvânt înainte: <i>Convorbirile duhovnicești – taina întâlnirii dintre suflete</i>	7
Prefață: <i>Alioșa Pâslaru</i>	13
CONVORBIREA ÎNTÂI. Despre fericita întristare și despre cum să ne spovedim	28
CONVORBIREA A DOUA. Despre credința adevărată și superstiție; despre vrăji, descântece și obiceiuri păgâne și despre cum ne întărim cu puterea Sfintei Cruci	36
CONVORBIREA A TREIA. Despre Sfânta Împărtășanie și pregătirea creștinului pentru această întâlnire esențială cu Dumnezeu	45
CONVORBIREA A PATRA. Despre virtuțile și neputințele poporului român și despre cum ne furăm singuri căciula	50
CONVORBIREA A CINCEA. Despre lucrarea preotului și piedicile puse în calea lui, dar și despre rolul preoteselor	57
CONVORBIREA A ȘASEA. Despre rolul femeii în biserică, chemarea ei și ispitele lumii	64
CONVORBIREA A ȘAPTEA. Despre ispite, dreapta socoteală și smerenie; despre paza gândurilor și (falsa) dezvoltare personală propovăduită astăzi	73
CONVORBIREA A OPTA. Despre elitele și valorile creștine ale țării; despre Regina Maria, intelectuali și muncitori ca „aristocrați ai Duhului”	81

CONVORBIREA A NOUA.

Despre sfințenie și sfinți în viață. Despre foștii deținuți politici și părinții îmbunătățiți de la Frăsinei88

CONVORBIREA A ZECEA. Despre sfinții îngeri și cum îi ocrotesc pe credincioși; despre mucenici și puterea dată lor de Dumnezeu prin îngeri94

CONVORBIREA A UNSPREZECEA.

Despre patriotism, dragoste de țară, dezrădăcinare și nostalgia locurilor natale. Despre faptul că, prin primirea creștinismului, neamurile nu s-au anulat, ci și-au aliniat valorile la Hristos103

CONVORBIREA A DOUĂSPREZECEA.

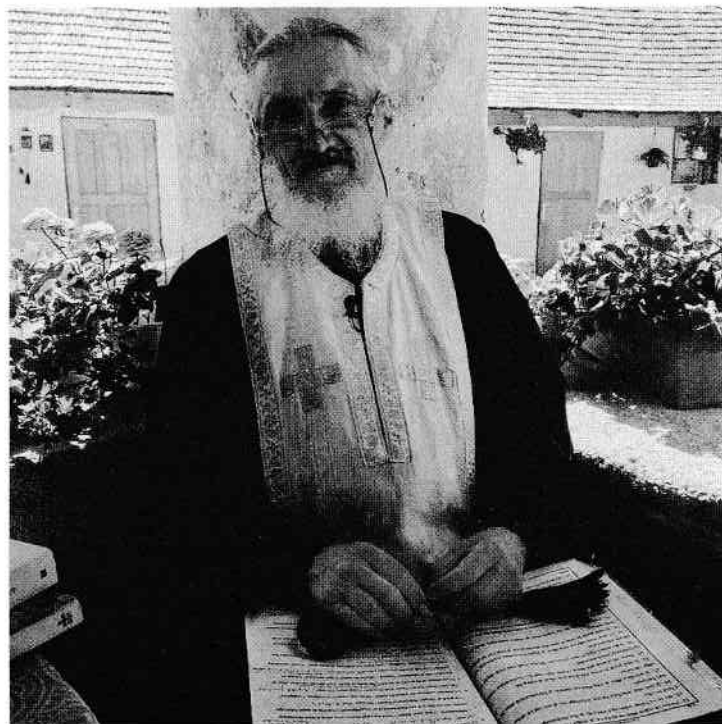
Despre haosul din lume, ca urmare a respingerii lui Dumnezeu de către aceasta. Despre depresie, boala secolului, și alungarea ei prin încredințarea în mâinile lui Dumnezeu. Despre puterea lui „Iartă-mă!” și biruința asupra fricii de moarte113

CONVORBIREA A TREISPREZECEA. Despre boală și suferință; despre obsesia carierei și neacceptarea viețuirii la care ai fost chemat; despre gândul ce vine de la Dumnezeu și ispita de la Satana; povestire cu mult folos despre moartea unei mame a trei copii și cum s-a lăsat ea în voia lui Dumnezeu123

CONVORBIREA A PAISPREZECEA. Despre părinții de la Mănăstirea Frăsinei; despre darurile lor și lupta încrâncenată cu diavolul; despre dezlegări și exorcisme și puterea Satanei131

CONVORBIREA A CINCISPREZECEA. Despre chemarea lui Dumnezeu făcută tuturor oamenilor; despre călăuzirea dumnezeiască a actorului Dragoș Pâslaru la viața monahicească; candelabrul Mănăstirii Frăsinei; despre bucuria și liniștea pe care ți-o aduce aflarea și statornicirea în lucrarea la care ai fost chemat.....137

Postfață: Valerian Preotul147

CONVORBIREA ÎNTÂI.

Despre fericita întristare și despre cum să ne spovedim

R.B.: Părinte Valerian, vă mulțumim, în primul rând, că ne-ați primit să purtăm o serie de dialoguri, sperăm noi folositoare pentru suflet, în această mănăstire închinată Sfântului Mucenic Filimon...

Pr. V.P.: Ocrotitorul făcătorilor de spectacole.

PR. V.P.: ZIDITORULE ȘI FĂCĂTORULE AL NEAMULUI OME-
NESC, DĂTĂTORUL DARULUI CELUI DUHOVNICESC ȘI DĂRUITO-
RUL MÂNTUIRII CELEI VEȘNICE, ÎNSUȘI DOAMNE, TRIMITE DUHUL
TĂU CEL SFÂNT CU BINECUVÂNTAREA DE SUS PESTE LUCRUL
ACESTA PE CARE L-AM ÎNCEPUT, CA, ÎNTRARMAȘI FIIND CU PU-
TEREA APĂRĂRII CEREȘTI, SĂ LE FIE CELOR CE VOR SĂ ÎNTREBU-
INȚEZE AJUTĂTOR SPRE MÂNTUIREA TRUPEASCĂ ȘI SPRE APĂ-
RARE ȘI SPRE AJUTOR ÎNAINTEA LUI IISUS HRISTOS, DOMNUL
NOSTRU. AMIN!"

R.B.: De ce acest hram mai puțin întâlnit?

Pr. V.P.: Acest hram ni l-a dat Înaltpreasfințitul Var-
sanufie, Arhiepiscopul Râmnicului. Probabil din amin-
tirea meseriei pe care am făcut-o și din admirația pe
care o are față de cei care încă păstrează adevărul pe
scenă și pe ecran, apreciind totodată și efortul lor de-
osebit pe care îl fac în această meserie. Ne-am bucurat că
s-a gândit la acest lucru și încercăm cu adevărat să fa-
cem un spațiu duhovnicesc, în care făcătorii de specta-
cole să își găsească liniștea pe care o pierd în întâlnirile
cu publicul, în întâlnire cu trufia, cu mândria, cu min-
ciuna. În întâlnire cu tot răul care străbate lumea asta.

R.B.: Părinte, noi doi ne cunoaștem de peste 30 de
ani. Cât exact, nu am numărat, dar oricum sunt mulți.
Și am traversat împreună atâtea situații ale vieții, în așa
fel încât aș putea spune, aș putea crede, aș putea spe-
ra că putem vorbi foarte deschis. Știi că s-a mai pus
această întrebare: vă este dor vreo secundă de viața de
dinainte? De viața de actor, de „scândura” din sălile de
spectacole...

Pr. V.P.: Nu. Nu am nici doruri, nici regrete, pentru
că am găsit aici un echivalent al vieții artistice de aco-
lo, la un nivel duhovnicesc mult mai înalt. Dacă acolo
liniștea și pacea nu le aveam decât pe scenă, iar în rest
era tulburare foarte mare, riscuri foarte mari, dezamă-
giri foarte mari, aici, în viața aceasta pe care am ales-o,
viața monahală, am găsit în înfruntările cele mai mari
o bucurie nespusă, o pace lăuntrică. Deci, eu n-am cum
să regret viața de dincolo de zidurile mănăstirii.

R.B.: Călugării au această sintagmă care acoperă, practic, viața lor reală, profundă. Se numește „fericita întristare”. Pe de o parte, ești fericit cu duhul, iar pe de cealaltă parte, ești întristat pentru condiția ta de om păcătos și pentru mersul acesta al lumii, care, iată, pare din ce în ce mai împleticit. Dar bucuria de a fi în Hristos și cu Hristos copleșește orice, nu?

Pr. V.P.: Orice, da! Cu adevărat, Hristos acoperă orice fel de încercare care vine, chiar dacă este întristare, chiar dacă merge până la mucenicie. Sau confruntarea, câteodată, mărturisirea este întotdeauna la fel de dură ca un război, pentru că este un război mărturisirea cu lumea cu care intri în conflict. Dar totdeauna fiind cu Dumnezeu, găsești un suport pe care nu îl găsești nicăieri în altă parte, nici în filozofie, nici în cultură, *nicăieri* în altă parte. Dumnezeu oferă sufletului viața aceea deosebită, celui care îndrăznește să ia crucea și să Îl urmeze. Se poate vorbi mult despre „fericita întristare”, chiar s-a vorbit probabil, sunt mii de pagini care au vorbit despre acest lucru..., dar mie, nu știu de ce, mi-e puțin

R.B.:

BUCURIA DE A FI ÎN HRISTOS
ȘI CU HRISTOS COPLEȘEȘTE
ORICE, NU?

PR. V.P.:

ORICE, DA! CU ADEVĂRAT,
HRISTOS ACOPERĂ ORICE
FEL DE ÎNCERCARE CARE
VINE, CHIAI DACĂ ESTE
ÎNTRISTARE, CHIAI DACĂ
MERGE PÂNĂ LA MUCENICIE.

... ÎNCĂ NU AM AJUNS LA ÎNȚELEGEREA ACESTEI SINTAGME, „FERICITA ÎNTRISTARE”. MAI ALES PENTRU CĂ, ÎN CEEA CE MĂ PRIVEȘTE, ÎNTRISTARE NU A PREA FOST, DRAGĂ PRIETEN. A FOST NUMAI O BUCURIE PERMANENTĂ.

greu să vorbesc, Răzvan, deoarece, sincer să fiu, încă nu am ajuns la înțelegerea acestei sintagme, „fericita întristare”. Mai ales pentru că, în ceea ce mă privește, întristare nu a prea fost, dragă prieten. A fost numai o *bucurie permanentă*. Întristare a fost din cauza mea, a păcatelor mele și a faptului că nu m-am ridicat acolo unde aș fi dorit și unde știu că m-a chemat Dumnezeu. Dar a fost o bucurie permanentă, o împlinire pe care n-am bănuțit-o, pe care n-am știut-o rațional. O puteam pipăi...

R.B.: Intui, bănuț, amușina, să spunem...

Pr. V.P.: Amușina, pipăi..., da. Dar n-am trăit niciodată o asemenea liniște, o asemenea bucurie. Adică, nici o realizare scenică nu mi-a oferit o astfel de trăire. Și au fost câteva momente de succes, nu din punctul meu de vedere, ci din punctul de vedere al spectacolelor pe care le-am jucat...

R.B.: Și al nostru, al privitorilor...

Pr. V.P.: Da... Dar nici nu se poate apropia de ceea ce înseamnă liniștea pe care ți-o conferă acest sacrificiu. De fapt, nici nu știu de ce se cheamă sacrificiu viața monahală...

R.B.:
SE SPUNE CĂ SPOVEDANIA
ESTE BAIA SUFLETULUI. ȘI
UNII CHIAR AȘA O RESIMT.
CÂND TREBUIE EA FĂCUTĂ
SAU, MAI EXACT, CUM TRE-
BUIE EA FĂCUTĂ?

PR. V.P.:
AM ÎNTREBAT PE FOARTE
MULȚI CARE SE SPOVEDESC
DACĂ ȘTIU CE E SPOVEDA-
NIA. NU, EI RAPORTEAZĂ
SPOVEDANIA LA ÎNTÂLNIREA
CU DUHOVNICUL, NU LA
ÎNTÂLNIREA CU DUMNEZEU.

R.B.: Părinte Valerian, aș vrea să vorbim acum despre spovedanie. Se spune că este baia sufletului. Și unii chiar așa o resimt. Când trebuie ea făcută sau, mai exact, cum trebuie ea făcută?

Pr. V.P.: Mă gândesc, Răzvan, că foarte mulți aud vorbindu-se despre spovedanie, că foarte mulți intră în biserică, dar ei nu înțeleg exact ce e spovedania. Această face parte din cele șapte Taine: Botezul, Mirungerea, Căsătoria, Spovedania, Împărtășirea, Sfântul Maslu și Preoția. Și așa a vrut Dumnezeu și Părintele Episcop și Părintele Mitropolit, ca să devin și eu un preot care să poată spovedi. Mi s-a dat acest har, mi s-a dat acest dar. Am întrebat pe foarte mulți care se spovedesc dacă știu ce e spovedania. Nu, ei raportează spovedania la întâlnirea cu duhovnicul, nu la întâlnirea cu Dumnezeu. Ei nu știu că, de fapt, se petrece ceva dincolo de rațiune, ceva care intră în taină, și de aia se cheamă Taină! Ceva ce rațiunea nu poate pătrunde. Cum spunea părintele Ghelasie: „taina se deschide numai prin taină”. Spovedania este întâlnirea cu Hristos. În clipa în care duhovnicul citește rugăciunile de dezlegare, de curățire

a spațiului în care trăim, și pune acest epitrahil, jugul pe care preotul îl acceptă ca să primească Tainele și puterea de a ajuta pe alți oameni, în clipa aceea cel care se spovedește se întâlnește direct și imediat cu Hristos Însuși.

R.B.: Și atunci, părinte, preotul ce este... sau cine este preotul? Cel care întreabă și celui căruia i se spun păcatele?

Pr. V.P.: Este singurul mijlocitor care poate face lucrul acesta! Pentru că Dumnezeu nu poate vorbi cu oamenii în mod direct. Nu din cauza Lui, nu din cauză că face deosebiri între oameni, ci din cauză că oamenii sunt foarte căzuți. Dumnezeu nu este numai iubire, este și foc arzător. O spune El sfinților Săi ucenici, când începe să le deschidă ochii și mințile spre Taine. Și spune: „Nu pot turna vin nou în burdufuri vechi, pentru că plesnesc burdufurile vechi și se risipește și vinul cel nou (cf. Luca 5, 37). Adică, puterea, tainele pe care vi le dau voi le risipiți. Ca să pot turna în voi aceste puteri dumnezeiești care sunt hărăzite vouă, trebuie să vă despătimiți, să vă curățiți, să vă înnoiți” – lucruri de care se vorbește în Biserică adeseori. Eu cred că majoritatea

O SPUNE EL SFINȚILOR SĂI UCENICI, CÂND ÎNCEPE SĂ LE DESCHIDĂ OCHII ȘI MINȚILE SPRE TAINE: „CA SĂ POT TURNA ÎN VOI ACESTE PUTERI DUMNEZIEȘTI CARE SUNT HĂRĂZITE VOUĂ, TREBUIE SĂ VĂ DESPĂTIMIȚI, SĂ VĂ CURĂȚIȚI, SĂ VĂ ÎNNOIȚI” – LUCRURI DE CARE SE VORBEȘTE ÎN BISERICĂ ADESEORI.

oamenilor nu cunosc acest lucru. Ei se așază în genunchi în fața preotului...

R.B.: Atenți pe persoana preotului...

Pr. V.P.: Sigur! Cel puțin eu îi rog să nu facă acest lucru, ci să se așeze în genunchi în fața Mântuitorului, cu fața spre icoană, să vorbească cu Mântuitorul. Eu nu sunt decât un mijlocitor pe care Dumnezeu îl acceptă și îl acceptă și omul.

R.B.: O ultimă întrebare legată de această temă. Părinte, ce simte un om după Spovedanie? Cum simte, cum înțelege faptul că s-a despovărat concret de ceea ce avea pe suflet, că Hristos cu adevărat l-a ascultat și l-a înțeles?

Pr. V.P.: În funcție de sinceritatea lui.

R.B.: Aceasta este măsura? Sinceritatea! Foarte important de știut.

Pr. V.P.: Da..., dar și în funcție de puterea lui de jertfă. Este foarte greu să recunoști că ești un ticălos, dacă uiți că cel cu care vorbești nu este duhovnicul, ci Hristos Însuși. Dacă ai în minte acest lucru, niciodată nu o să te poți spovedi cum trebuie. Dacă trăiești taina asta, și înțelegi că în fața ta acum stă Dumnezeu, nu are cum să nu te podidească plânsul. Pentru că știi măsura ta, știi cât de ticălos ești și știi de ce ai dat fuga la scaunul Spovedaniei. Și atunci, sigur că poți rosti în fața lui Dumnezeu, Care știe toate despre tine de la început până la sfârșit, poți rosti ceea ce anume ai greșit și ceea ce vrei să îndrepti și

nu poți. Cel care îți comunică acest lucru este preotul, și numai el poate face asta.

R.B.: Mulțumim foarte mult pentru aceste cuvinte și pentru aceste sfaturi venite chiar din interiorul tainei cumva, al Tainei Spovedaniei.